Amerikansk Skjoldbærer - Scutellaria lateriflora

Amerikansk Skjoldbærer - Scutellaria lateriflora

Plante:

Flerårig urt med stive stengler som blir inntil 75 cm lange. Ovale eller hjerteformede blader, inntil 8 cm lange. Bladene har kruset overflate og avrundete tenner i kanten. De små blomstene er mørkt blålilla på overleppen og lyst lilla på underleppen, og de sitter oftest parvis, sidestilt i en lang blomsterstand. Blomstene etterfølges av små, beige, runde frø. Urten foretrekker fuktige vokseplasser.

Bruk:

Hele urten, eller bare de overjordiske delene, samles i blomstringsperioden om sommeren. Urten kan tørkes for seinere bruk. Amerikansk skjoldbærer er i Norge klassifisert som reseptpliktig legemiddel.

Virkning:

Krampeløsende, svakt astringerende (sammentrekkende), nervestyrkende, avslappende, beroligende, smertestillende, blodåreutvidende i hjernen, hjernetonikum, betennelseshemmende, styrkende på fordøyelsessystemet, urindrivende, nyrestimulerende, feberdempende, og menstruasjonsfremmende.

Hjelper mot:

Nervøse spenninger og uro, søvnvansker, hysteri, muskelspenninger, kramper, epilepsi, angst, depresjon, nervesmerter, nervøs hodepine, migrene, PMS, revmatisme, multippel sklerose, utbrenthet, misbruk av rusmidler og nervemedisiner, og ved rekonvalesens etter hjerneslag.

Generelt:

Einer er et godt urindrivende antiseptikum som kan være til hjelp ved urinveisinfeksjoner. Å drikke einerbærte eller einerlåg er dessuten et vanlig husråd også mot plager som forkjølelse, nyrestein, revmatisme, gikt, podagra og blærekatarr, og har i tillegg vært brukt mot astma, kikhoste, vattersott, diaré og luft i magen. Einerbær-te lages ved å la 2-3 teskjeer knuste bær overhelles med ¼ liter kokende vann. Etter at blandingen har fått trekke i 10-20 minutter, siles teen og drikkes varm. En fornuftig dosering når teen skal brukes mot f.eks. blærekatarr og revmatisme, kan være én kopp te hver morgen og kveld i 1-2 uker.

Den eteriske oljen i einer utvinnes ved dampdestillasjon av enten bærene, nålene eller veden. Oljen er fargeløs eller blekgul

rett etter destillasjonen, men blir mørkere og tykkere med tiden. Den friske duften ligner sypress, men er skarpere og mer pepperaktig. Einerolje er hovedsakelig sammensatt av en blanding av monoterpener, og brukes i aromaterapien ved ulike hudplager og urinveisproblemer, og til en stimulerende og styrkende massasje. Oljen er effektiv til å rense ut giftstoffer som er lagret i kroppen, og er spesielt gunstig mot gikt som skyldes oppbygging av urinsyre i leddene.

Eterisk olje av einerbær er særlig kjent for sin urindrivende egenskap og sin antiseptiske virkning på urinveiene. Den kan ha en gunstig virkning ved tallrike plager, f.eks. forgiftninger, væskeansamlinger, blærekatarr, nyrestein, utflod, sparsom eller uregelmessig menstruasjon, hemorroider, kviser, dårlig appetitt, revmatisme, podagra og artritt. I tillegg til bruken i oljeblandinger for massasje, kan einerolje også brukes i bad, hudmasker, kompresser og duftlamper.

Psykisk kan einerolje virke både beroligende og oppkvikkende. Den kan anvendes mot angst, nervøs uro, søvnløshet, tretthet og stressrelaterte plager. Brukt i hudmidler virker oljen astringerende og rensende, og kan derfor være anvendbar mot kviser, hudbetennelser, fet hud, fett hår, flass, hårtap og fuktig eksem. Einerolje virker sterkt irriterende på hud og slimhinner. Utvortes kan dette bidra til å lindre revmatiske plager og muskelsmerter ved å øke blodtilstrømningen til det aktuelle området. På muskler og blodårer virker oljen styrkende og stimulerende. Den virker også styrkende på immunforsvaret, og kan være med å bekjempe infeksjoner, forkjølelse og influensa.

Einerolje kan være nyttig ved fordøyelsesbesvær. På mage- og tarmsystemet virker den antiseptisk og luftdrivende, og brukes derfor ved fordøyelsesbesvær generelt, luft i magen, diaré, kolikk og innvollsorm.

Einerolje blir ofte brukt som et duftstoff i såper, kosmetikk og parfymer, særlig i krydrede dufter og aftershave. Den anvendes dessuten mye i nærings- og nytelsesmidler, særlig i alkoholholdige drikker som gin og genever. Innholdet av einerolje i slike drikker er imidlertid lavt, bare ca. 0,006%, og man kan derfor ikke forvente terapeutisk effekt av et glass genever.

Andre navn:

- Lamiaceae - Leppeblomstfamilien
- Latin: Scutellaria lateriflora
- Engelsk: American Skullcap / Blue Scullcap
- Norsk: Amerikansk Skjoldbærer
- Svensk: Amerikansk frossört
- Dansk: Virginsk skjolddrager
- Tysk: Virginisches Helmkraut
- Fransk: Scutellarie de Virginie
- Craneo gorra / Escutelaria de Virginia

© Viten.org